

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neîncercate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
I n s e r a t e
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nul. Angenfeld & Emmerle Les-
ner, Heinrich Schalko, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
iață. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 167.

Brașov, Sâmbătă 28 Iulie (10 August).

1907.

Din viața politică austro-ungară.

Intr'o scrisoare ce o adresează un politician din Tirol hahamilor de la organul liberal vienez, se face mare sgomot despre importanța ce o are simplul fapt, că primarul Vienei a plecat în Tirol pentru a petrece cât-va timp de recreare în orașul Brixen, supranumit Roma tiroleză.

De ce s'a dus Lueger tocmai la Brixen cu toate că el însuși desmințise că-și va alege ca loc de recreare orașul Brixen? De sigur că urmărește scopuri laterale politice, zic adversarii săi din tabăra liberală. Primarul Vienei este nu numai conducătorul încărunit al partidului creștin-social, ci el „domnul Vienei“, „poruncitorul peste toată Austria de jos“ a ajuns să fie azi și căpetenia celui mai puternic „partid al imperiului“. Aceasta însă i-a fost cu putință a deveni numai cu concursul burghezilor și țărănilor creștini din Tirol, a căror reprezentanți, aleși pe baza votului universal, s'au aliat cu reprezentanții din partidul lui. Astfel numai s'a putut înjgheba așa numitul partid al imperiului, cel mai numărös și influent dintre partidele camerei deputaților austriaci.

De ce s'a dus așadar Lueger la Brixen și nu în altă parte? Pentru ca să documenteze *urbi et orbi* că el este marele cuceritor, care pe lângă burgezimea și țărănimea Austriei și a Stiriei a ajuns a stăpâni și peste aceea din Tirol și Vorarlberg.

Lueger e sărbătorit în Brixen unde clopotele dela douăsprezece biserică și cinci mănăstiri chiamă la rugăciune cinci mii de oameni. Nu este aceasta o bucurie mândră pentru Viena și Vienezi? Intreabă ironic autorul scrisoarei adresate ziarului liberal vienez. „Da“, răspunde tot el, „Lueger și-a stabilit reședința de vară în Brixen ca învingător peste doi episcopi“. Aici face aluziune la faptul că Lueger a reușit a înfrânge opozițiunea

a doi episcopi tirolezi, cari erau adversari nizuințelor partidului creștin-social de a câștiga teren și în Tirol.

Am adus acest exemplu pentru a ilustra mai viu faptul, că influința așa numitului ultra-montanism adevărat a partidelor catolice, a crescut foarte tare în timpul din urmă în Austria și cauzează mari îngrijiri mai ales hahamilor dela foile liberale.

Constatănd acest fapt nu putem să nu aruncăm o privire și asupra vieții politice din Ungaria, unde se luptă aceleași influențe pentru a ajunge de-așupra și a stăpâni situațiunea în mod absolut. Găsim în privința aceasta în organul sășesc din Sibiu „Sieb. D. Tageblatt“ o apreciere ce talmăcește în mod corect stările actuale într'un articol intitulat: „Influințe ultra-montane în Ungaria“.

Nu voim să ne ocupăm azi cu expunerile numitei, foi cari au de scop de a avertiza cercurile protestante din Ungaria și Transilvania, și mai ales pe cele din Transilvania să fie pe pază, pentruca nu cumva să stea deodată în fața unor influențe ultra-montane, cu cari nu vor mai putea da piept.

E vorba adevărat că în Ungaria influințele, de cari am vorbit mai sus, ale partidelor catolice se ridică tot mai mult la suprefață. Partidul popular catolic se întărește și exercitează tot mai mare influență asupra coaliției. „Membrii acestui partid popular“, zice foaia sășescă sibiiană, „sunt politicieni dibaci și pricep să-și mână apa pe moara lor. Din toate ce le fac se vede, că se gândesc la viitor. De aceea le place a lucra sub masca de strașnici „curuți“, fiindcă știu că printr'asta fac să fie bine văzuți la poporul de rând maghiar“.... „Vremile de azi sunt foarte favorabile partidului popular catolic; partidul constituțional nu mai are trecere; Banffy a isprăvit'o, ear popularitatea partidului gossuthist scade neconfenit. Cine va gusta fructele popularității

dacă odată votul universal va deveni în vre-o formă lege? Pe lângă social-democrați și naționalități desigur le va gusta partidul popular...“

„...Toate semnele ne arată, că și în Ungaria vom căpăta un partid puternic „creștin-social“ ca acela pe care îl comandă acum primarul Vienei Lueger în parlamentul austriac“.

Vom rețeni la articolul ziarului sibiian, care conține unele părți de interes și pentru noi. Pentru acuma am pus în relief părerile lui cu privire la schimbările ce se pot aștepta și în viața politică interioară a Ungariei.

Organizarea partidului popular. Membrii partidului popular se folosesc, scrie N. P. J., de vacanțele parlamentare pentru a se organiza în diferite cercuri electorale. Faptul acesta produce nemulțumire în sânul partidului independent, cu atât mai mult că popularii și-au ales ca centre de agitațiune cercurile, în cari preponderază alegătorii kosuthiști. Nu e prin urmare de mirat zice, amintitul ziar, că ici coala se întâmplă încăerări între alegătorii kosuthiști din Csatolja au zădărnicit cu putere brachială ținerea unei adunări convocate de deputații populari Adamovics și Dr. Laudaner, cari au trebuit să se refugieze în fața mulțimei amenințătoare. Același lucru l'a pățit și agitatorul clerical Husar. În urma celor întâmplate deputații populari s'au văzut nevoiți a părăsi acest cerc electoral.

Puterile și bandele grecești. Agenția Română a primit din Constantinopol următoarea telegramă cu data de 25 Iulie v. „Toate puterile cele mari au susținut în mod eficace demersurile făcute de Turcia la Atena în contra formării de bande grece, asigurându-se și pe viitor că formarea de bande în scopul de a se trece frontiera va fi împedecată.“

Serbările naționale bulgare. Ziarele bucureștene publică următorul comunicat: Unele ziare au publicat diferite știri asupra modului cum va fi reprezentată România la serbările ce vor avea loc la Sofia, la 2 August viitor, cu privilegiul celei de a 20 a aniversare dela suirea pe tron a A. S. R. Principelui Ferdinand al Bulgariei. După informațiile noastre, a fost în adevăr

în intențiunea guvernului român, ca România să fie reprezentată la acele serbări printr'un ministru secretar de stat, trimis în misiune specială, — în caz când guvernul princiar n'ar fi dorit ca serbările să aibă un caracter pur național. În aceste împrejurări însă ministrul României la Sofia, întocmai ca și ceilalți colegi ai săi acreditați în Bulgaria, va prezenta felicitările obicinuite. Așa fiind, ni-se pare de prisos să mai desmințim diferitele știri puse în circulație cu acest prilej.

Br. Aehrenthal.

Intr'un articol de fond ziarul »N. Fr. Pr.« aprețiază activitatea de până acum a ministrului de externe austro-ungar br. Aehrenthal. Articolul se ocupă de impresiunile ce le-a făcut până acuma politica lui Aehrenthal. Se întreabă dacă acesta are o politică, care să se poată numi a sa proprie? Mai înainte de a răspunde la această întrebare, constată dibăcia și tehnica politică, despre care a dat probe Aehrenthal de pe când era ambasador. Dar dacă ar avea numai aceste însușiri, aceasta ar însemna încă foarte puțin. Br. Aehrenthal însă are și idei și o politică proprie personală. Se văd, ce-i drept, urmele școlii contelui Kalnoky, care a fost măestrul lui.

Numita foaie se întreabă, care e caracteristica diplomației actuale, care fără îndoială a găsit în regele Eduard al Angliei, pe întemeietorul și cel mai mare talent al ei?

Accasta se poate spune cu câteva cuvinte. În plin contrast cu diplomația deceniilor ultime, care a fost negativă, diplomația de azi a devenit pozitivă. Ultima mare operă a unei diplomații pozitive, care a dat probe de calitățile creatoare, — a fost tratatul dela Berlin. Dela congresul de Berlin nu s'a mai făcut diplomație pozitivă în Europa. Relațiunile deveniseră cu timpul, între cele mai multe state din Europa în acel stadiu, încât se mișcau tot în negațiuni și interziceri, pacea atârând numai de acolo, că ceva nu era permis să se întâmple. Egiptul era o negațiune, tot așa și Marocul, tot așa și Albania și tot așa Macedonia și tot așa Creta și tot așa Azia mică și Azia oștică. Regele Angliei s'a decis pentru o diplomație pozitivă și cel mai mare succes a lui este că un șir de negațiuni, cari erau păgubitoare păcii, prin aceea că erau nefructifere, au fost pe deplin delăturate prin învoeli pozitive.

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pieptenul.

Guy de Maupassant.

Nu de mult cu ocazia pertractării unui proces criminal a fost vorba de astfel de cazuri, când omul își pierde voința liberă. Fie-cine știa câte o întâmplare adevărată, în sfârșit a luat vorba bătrânul marchiz Samuil Four și răzîmându-se de vatră a început să vorbească cu un glas tremurător:

— Și cu mine s'a întâmplat odată ceva, așa ceva, care a pătruns asupra întregii mele vieți. Sunt deja 56 ani de atunci, dar și acum nu e lună, să nu vi-sez despre acea aventură. O urmă vecinică a lăsat în mine ziua aceea. În timp abia de zece minute am trecut prin o astfel de frică, încât de atunci totdeauna simt ceva grozav în sufletu-mi chinut. La cel mai mic sgomot tremur de groază. Dacă în amurgul sării nu pot deosebi vre-un obiect bine, îmi vine să iau câmpii de frică, noaptea însă mi-e grozav.

Cât timp am fost mai tânăr, n'am destăinuit nimănui lucrurile acestea. Acum însă voi spune totul. Când omul este de 82 ani, îi este permis să tremure de pericolele închipuite. Pericole adevărate, cre-

deți-mă, doamnelor, nici odată nu m'au speriat.

Lucrul acesta într'atâta mi-a sdruncinat sufletul, a vârat într'ansul o groază așa de adâncă și misterioasă, încât până azi nici n'am povestit nimănui despre el. L'am păstrat în căsulia ascunsă a inimei mele, unde obicinuiam a închide slăbiciunile noastre, pe cari nu ne dă mâna să le mărturisim și secretele rușinoase. Dar acum îl povestesc, fără însă de a căuta să-i dau vre-o explicație. E ceva neexplicabil. Nu credeți, că am fost nebun atunci. Vă spun simplu tot ce s'a întâmplat.

În luna Iulie a anului 1821 eram de pază în Rouen. Intr'o zi, când mă preambulam pe țârm, vine înainte-mi un om, pe care nu-știam cine-i deși îmi era foarte cunoscut. Intr'un moment am dat să mă opresc. Streinul a observat însă mișcarea, a privit la mine și mi-s'a aruncat în brațe.

Era un prietin din tinerete, pe care-l iubi-am mult. În cei 5 ani, cât nu-l văzusem, îmbătrânise cu o jumătate de secol. Părul îi era cărunț, figura încovoiată. A observat surpriza mea tristă, și mi-a povestit decursul vieții sale. Grozavă nenorocire l'a ajuns. A luat de soție pe o copilă, pe care o iubea la nebunie. Un an a trăit în o fericire de nedescris, când femeia a murit pe neașteptate. I-s'a rupt inima de durere, poate amorul l'a nenorocit. Bărbatul din ziua morții s'a mutat,

din castel și a venit să locuiască în Rouen. Aici a trăit singuratic, desperat, gândindu-se mereu la sinucidere.

— Dacă m'am întâlnit cu tine, zise el, te-ași ruga pentru ceva, dacă ai avea așa mare bunăvoință. Dute în castel și scoate din masa mea de scris, niște acte, de cari am lipsă urgentă. Lucrul acesta nu-l pot încredința unei servitoare sau unui advocat, căci îmi trebuie necondiționată discreție și tăcere. Cât mă privește pe mine, pentru ce-i mai scump pe lumea asta, n'ași pune piciorul în castel. Iți dau cheia odăii și pe cea a mesei de scris. Îi duci grădinarului meu câteva șire și te va lăsa în castel. Mâne de altfel să dejuzezi cu mine, și vom vorbi mai amănunțit despre chestie.

I-am promis că-i voi face acest mic serviciu prietinesc. Și așa am mers în plimbare până la castel, care era în depărtare de 5 mile dela Rouen. A doua zi la 10 oare eram la el. În decursul dejunului abia a scos două trei vorbe; m'a și rugat să-l iert pentru mușenia lui; dar cugetul, că voi merge în acea odaie, unde i-a trăit fericirea, zicea că cu totul îi cutropește sufletul. În adevăr am văzut că un secret oareșcare îl munceste, și în lupta cu sine însuși e grozav de agitat. În fine mi-a spus, cum am să purced. Lucrul era foarte simplu. Aveam de luat două plicuri cu acte din cutia dreaptă a mesei de scris, a cărei cheie era la mine.

— Cred, că nici nu trebuie să-ți spun, să nu privești în acte, zise. — Vorba asta m'a cam supărat și i-am spus-o, încă destul de aspru.

— Scuză-mă, dragă prietino, dar sunt așa de nenorocit! zise și isbucni în plâns.

Era 1 oară, când am plecat la drum. Era un timp admirabil; am lăsat calul să meargă în trap peste câmpuri, și ascultam cântecul minunat al ciocărliei, și zângănitul ritmic al sabiei, ce se isbea de cărâmbul cizmei.

Ramurile îmi neteziau fața, prindeam câte o frunză cu dinții și o rupeam; o fericire mare, mistică, m'a cuprins, — puterea și beția tineretii. În apropierea castelului am scos epistola adresată grădinarului și surprins am văzut, că e pecetluită. Așa m'a supărat faptul ăsta, încât era să mă întorc înapoi. Dar apoi m'am gândit, că asta n'ar fi, decât un simț de rău gust. Pretinul meu în nemărginita-i supărare nici nu s'a gândit ce face, când a închis epistola.

Castelul avea aspectul, ca și când de 20 ani n'ar fi locuit. Buruiana acoperise grădina. Am împins o ușe. La sgomotul provocat de ea mi-a eșit înainte un bătrân și văzui, că să miră mult de venirea mea. Am sărit din șea și i-am dat epistola. A cetit'o de două ori, m'a privit de sus până jos și a pus apoi hârtia în buzunar.

— Ei, ce volesti dar?

Baronul Aehrenthal, cum se pare, aparține diplomației pozitive. Aceasta s'a văzut mai întâi, când el a dat guvernului bulgar un semn de bunăvoință sa, renunțând la drepturi însemnate ale consulilor austriaci. Diplomația pozitivă a fost când împăratul a numit în ultimele zile pe principele Bulgariei, proprietar de onoare al unui regiment de husari austro-ungar și pentru asta i-a dat o distincțiune, care până acuma se dădea numai principilor suverani.

E diplomația pozitivă de a obicinui pe Bulgari cu gândul, că pot să conteze totdeauna la amicitia noastră, dacă politica lor cu toată ambiția lor națională îndreptățită rămâne precaută și cuminte.

Dessio și Ischl sunt alte semne marcante ale acestei politici însemnate. După fuvoiala dintre contele >Goluchowski< și >Visconti Venosta< ambele state se interesează numai despre aceea, ce n'are să se întâmple și ce nu e permis nici unuia să facă. Acum s'a stabilit în Dessio între br. Aehrenthal și Tittoni o înțelegere, care cum spun raporturile oficiale, asigură concordia între cei 2 aliați pentru toate eventualitățile viitorului. Aceasta poate fi numai diplomație pozitivă.

Această atitudine o observă br. Aehrenthal față cu Englitera. Intrevederea regelui Eduard cu Francisc Iosif la Ischl și prezența miniștrilor lor externi, dă a se cunoaște că Aehrenthal are de cuget a aduce politica engleză în consonanță cu mandatul, pe care monarchia noastră și-l susține, l'a reluat asupra-i în ce privește introducerea reformelor macedonene. Până acum era pericol, că planurile de a rupe Macedonia cu totul de Turcia vor fi sprijinite în Londra. E deci cea mai cuminte politică pozitivă, de a se înțelege cu Anglia însași, asupra viitorului cel mai apropiat al Balcanilor.

Aceasta este politica personală a br. Aehrenthal. Sunt numai începuturi, ce-i drept, dar ele vor aduce fructele lor. Numai în conturi slabe se poate vedea până acuma personalitatea lui Aehrenthal și nici nu se poate vedea destul de clar, ce poate fi el pentru monarchie. Numai un singur lucru se poate vedea deja acum: br. Aehrenthal are o politică serioasă și este un talent.

Aceasta este caracteristica și lauda ce i-o aduce foala vieneză ministrului de externe. Noi adăugăm că o adevărată probă va da talentul baronului Aehrenthal numai atunci, când s'ar încurca izele diplomatice și se va tracta de a scoate monarchia din primejdie.

Situația în Croația.

Din Agram se anunță, că deputații partidului Starcevic continuă cu dările de seamă înaintea alegătorilor lor. Pășirea rezolută a acestor deputați se poate cunoaște mai ales din motiunile, votate la aceste adunări electorale. În aceste motiuni se zice între altele, >că poporul aprobă activitatea deputaților Starceviciani, căci numai calea apucată de ei, poate conduce la reînființarea regatului croat, la absoluta independență de stat, la libertate și la unirea națiunii croate.<

Zilele trecute s'a ținut în Agram o mare adunare, cu scopul de a se înființa un partid clerical. Din cauza divergențelor ivite, lucrul a rămas însă baltă.

Am răspuns mândros:

— Poți ști din epistolă, ce-ți poruncește stăpânul. Vreau să merg în castel. Bătrânul să intristă cu desăvârșire.

— În odaia... odaia lui... volești să mergi?

Paciența mi-o perdusem.

— Pe naiba. Doar nu vrei să mă iai la examen!?

— Oh, nici decum d-le... dar odaia aceea n'a fost deschisă, de când... a murit. Dacă aștepti 5 minute, mă uit, dacă...

L'am întrerupt mândros:

— Îți bați joc de mine? D-ta nu poți merge în odaia aceea, căci cheia e la mine.

Bătrânul nu s'a mai împotrivit.

— Atunci îți arăt pe unde ai să mergi.

— Numai spune-mi, unde e scara, după aceea du-te cu Dumnezeu. Găsesc eu și singur.

— Dar d-le... totuși...

Acum m'a părăsit paciența cu desăvârșire.

— Dacă nu ascuți imediat, dai de naiba!

L'am înlăturat mândros și am intrat în casă. Întâi a trebuit să merg prin bu-

— Pe terasa unei cafenele din Agram s'a întâmplat alaltăeri următorul incident: Wilder, redactorul foaiei partidului progresist >Pokret<, ședea la o masă, când apare înaintea lui deputatul starcevician Elegovici, care începe să-l îmblâtescă cu bastonul. Wilder s'a apărat cu brațul. Cauza acestui incident a fost un articol al lui Wilder, prin care acuza pe Elegovici, că el ar fi aștit gendarmăria la o adunare populară, în contra celor din partidul progresist. Chestia aceasta va ajunge înaintea judecătoriei.

— Fostul ministru croat Erwin Csek publică o declarație referitoare la refuzul, ce Pau dat membrilor reuniunii agricole slave în invitării reuniunii maghiare O. M. G. E. la congresul agricol din Cinci-biserici. Fostul ministru în calitate de președinte al reuniunii slave, espunând cele întâmplate, zice că lucrul acesta s'a întâmplat fără cunoștința lui, ceea-ce el nu poate aproba, căci ar veni în contradicție cu principiile sale. În caz că cele petrecute s'ar adevăra, el își va da dimisia din postul de președinte al reuniunii.

Evenimentele din Maroc.

Bombardarea portului Casablanca.

Ziarele din Paris au publicat Mercuri edițiunii extraordinare asupra bombardării portului marocan Casablanca.

Pașa din Casablanca asigurase pe comandantul vasului francez >Galilée< că compania debarcată putea să ocupe consulatul francez fără nici o greutate, de oarece locuitorii aveau să rămână liniștiți.

La 5 oare dimineața o companie franceză de 50 de oameni, sub comanda unui sergent, a intrat în oraș pe poarta din spre mare a Casablancei, însă a fost primită cu împușcături de către trupele regulate marocane. Șeșze francezi au fost răniți. Intre ei este și sergentul, ale cărui mâni au fost găurite de gloanțe.

Atunci sergentul a comandat imediat asaltul cu baioneta. Un număr ca de 150 marocani au fost uciși. Francezii s'au luptat mereu până ce au ajuns la consulat.

De îndată ce s'au auzit împușcăturile de pe bordul vasului >Galilée< tunurile acestui bastiment au deschis focurile lor asupra satelor arabe din jurul Casablancei, cari imediat au luat foc. Bombardarea s'a făcut în scopul d'a se împedeca triburile de prin prejur de a pătrunde în oraș. >Galilée< a aruncat grănate de melinită.

Pe la amiază a fost debarcată o companie de pe vasul francez >Du Chayla<. Aceasta a fost de asemenea primită cu împușcături. Câțiva oameni au fost răniți. Tunurile încrucișătoarelor precum și micile tunuri cu tir rapid, fixate la prora șalupelor de debarcare, au curățit terenul permițând debarcarea.

Canoniera spaniolă a debarcat numai 30 de oameni și nu a luat parte la bombardare. Tunurile franceze au tras cu totul 2000 de focuri.

Ziarul >Times< descrie în chipul următor evenimentele din Casablanca:

>Când Cabilli au început Duminecă să tragă focuri contra consulatului francez, consulul a trimis vorbă guvernatorului comandant al trupelor, că-i face răspunzător de consecințele eventuale ale acestui fapt. Comandantul s'a declarat in-

cărtărie, și prin 2 odăite, unde locuia grădinarul cu nevastă-sa, apoi am ajuns la scară, am suit și îndată am cunoscut ușa, ce mi-o indicase prietinel... Am deschis și am intrat.

Era așa de întunec, încât la început abia vedeam. M'am oprit; m'a spăriat mirosul de mușgaiu, obicinuit în astfel de odăi mortuare și nelocuite. Ochii mi s'au deprins în fine cu întunerecul și am putut privi în sala mare și fără nici o ordine. În colț un pat, pe o perină se mai vedea urma capului, ca și când ar fi durmit cineva numai acum pe ea. Scaunele aruncate încoaci și 'ncolo. La o parte o ușe întredeschisă; de bună samă a dulapului, pe care Pau uitat deschis.

M'am dus la fereastră, să deschid tablele, făcând astfel lumină; iarăle însă s'au împotrivit, înzadar a fost opintea mea. Am încercat să le desfac cu sabia, dar de giaba. Când am văzut că încercarea mea ajută nu ajută nimic, iar ochii mi-se dedaseră încâtva cu întunerecul, în sfârșit m'am hotărât să-mi isprăvesc lucrul în întunerec. M'am așezat într'un jeț înaintea mesei, am desfăcut tabla și am deschis cutia destinată. Era plină de tot. Eu aveam lipsă numai de 2 pachetele cu acte și epistole. Am început deci să caut printre hârtii.

Mi-am încordat ochii, să pot descifra

capabil de a garanta siguranța francezilor și a invitat pe comandantul vasului >Galilée< să debarce trupe franceze în contra cărora nu s'ar trage. În zorii zilei au fost debarcați 150 de soldați, cari s'au îndreptat spre poarta orașului. După trecerea primei jumătăți a micului detașament porțile fură închise și rebelii au tras asupra francezilor căzuți în cursă. Ceilalți soldați rămași afară au forțat atunci poarta, dând un asalt cu baioneta și ucizând pe gardienii porții.

Depeși din Maroc anunță că pentru moment s'a restabilit liniștea la Casablanca. În jurul zidurilor orașului stau tăbărate triburile amenințătoare.

În timpul bombardamentului, care era îndreptat numai asupra cartierului marocan, s'au tras de pe uscat două focuri de tun asupra vaselor franceze. Mai târziu s'a afirmat că aceste două focuri s'au tras numai cu praf, fără nici un fel de ghulea.

Aceasta însă a avut de rezultat intrarea în acțiune și încrucișătorului francez >Du Chayla<. În timpul celei de a doua bombardări vasele franceze au debarcat un număr ca de 200 de oameni.

Nota Franței către puteri.

O notă a fost remisă ieri, Joi, de către guvern puterilor semnatare ale actului de la Algeciras prin reprezentanții Franței, arătând în substanță că evenimentele s'au precipitat înainte de a li-se comunica acelor puteri măsurile ce se decisese a li luate. Nota adaugă că este de o urgență necesitate de a se organiza poliția porturilor Marocului. Nota afirmă deciziunea Franței de a menține și de a salva autoritatea sultanului, independența și integritatea imperiului. Nota anunță că ordinea, siguranța și libertatea tranșacțiilor comerciale vor fi garantate la Casablanca și că autorii măcelurilor vor fi pedepsiți. În fine, nota adaugă că poliția orașului și a împrejurimilor va fi organizată de comun acord cu Spania.

Cronica din afară.

O desmințire a agenției bulgare. Agenția telegrafică bulgară publică următoarea notă: În interviu acordat unui corespondent al ziarului >Pester Lloyd<, Hilmi pașa pretinde că mai mulți ofițeri bulgari au luat parte la săngeroasele lupte, cari au avut loc lângă Pereple și aiurea. Suntem autorizați a declara categoric că aceasta este o informațiune greșită, întemeiată probabil pe faptul că soldații desertori, despre cari s'a vorbit în depeșa noastră dela 7 Iunie și cari au reușit a intra în Macedonia, purtau epolete de ofițeri. Desfidem pe Hilmi pașa de a da numele unui singur ofițer bulgar, care operează actualmente în Macedonia sau care ar fi căzut în luptele despre cari dânsul a vorbit.

Nouă cuirasate rusești. Administrațiunea rusă are intențiunea de a construi anul viitor două cuirasate de un nou tip de câte 19.970 de tone.

O bandă grecoască capturată. Ziarele turcești anunță, că alaltăeri noapte o barcă, făcând serviciul de poliție în apele Muntelui Athos, a prins, lângă mănăstirea Pantokrator, după o scurtă rezistență, trei bărci conținând o bandă greacă de opt oameni, arme și explozibile.

adresele, când deodată mi-s'a părut, ca și când înapoia mea ar fi fășit o haină. Nu mi-am bătut capul cu acest zgomot, crezând că curentul mișcă ceva materie. Dar peste o minută s'a repetit fășitul, iar pe mine m'a cuprins o groază neplăcută. Mi era rușine de mine insumi să mă uit înapoi. Am desfăcut și al doilea pachet, când tocmai deasupra umărului meu s'a auzit un oftat adânc, dureros. Ca un nebul am sărit sus. Îndată m'am întors și am pus mâna pe sabie. Dacă n'ași fi avut armă, fugiam ca un laș.

O femeie înaltă, îmbrăcată în alb sta înapoia jețului și se uita la mine.

Un tremur grozav mi-a cuprins toate membrele, încât era aproape să cad jos. Oh, cine n'a simțit singur așa ceva, nu știe ce este frica groznică. Sufletul țise strâmb, omul nu-și mai simte inima de groază.

Eu nu cred în spirite și totuși eram să nebunesc de frica morții. Ah, cât am suferit în acele momente. Mai mult, ca în toată viața!

Dacă n'ar fi vorbit, aș fi murit la moment! Dar a vorbit cu un glas blând dureros și mișcător. Nu cutez să zic, că devenisem stăpân pe mine, dar simțul și mândria de militar m'au ținut tare. La toate astea m'am cugetat mai târziu. În

STIRILE ZILEI.

— 27 Iulie v.

Fundațiunea Șuluțiană pe anul 1906. Din bilanțul casei centrale arhidiecezane încheiat la 31 Dec. 1906 și aprobat în ședința directoriului fundațiunii >Alexandru Șterea Șuluțiu<, ținută la Blaj în 22 Iunie n. 1906, extragem următoarele date: În anul 1906 au intrat la fundațiune cor. 75,640.22. Subtrăgându-se cheltuielile a rămas un sold la 1906 de cor. 6544.15. Activele fundațiunii sunt de cor. 1.026,547.30, pasivele de cor. 45,113.56. Averele curată a fundațiunii Șuluțiane de cor. 981,433.74.

Despărțământul Solnoc-Dobăca al Asociațiunii își va ținea adunarea generală ordinară în Deș în sala casei comitatului în 28 I. c. Cu aceasta ocazie teologii din Gherla vor da un concert, va debuta d-l Zaharie Bârsan și va fi și petrecere cu joc.

Radioactivitatea petrolurilor române. Cetim în >Acțiunea Conservatoare<: În urma unei lungi experiențe d-l Dr. Dragomir Hurmuzescu, asistat de d-l T. Poracic, a descoperit o puternică radioactivitate în petrolurile >Stelei Române< de la Cămpina. De când s'a descoperit >radiul< de către Curie la Paris, până acum nu s'au putut extrage decât 100 grame; un gram de radiu se poate extrage din 200 vagoane de petrol și costă 400.000 lei. Descoperirea este foarte importantă, căci ea ar putea însemna o adevărată îmbogățire a țării în viitor.

Necrolog. Relativ la decedarea fruntașului Bărlădean George I. Docan, un alt amic al foaiei noastre ne scrie din București, că prin moartea acestui fruntaș s'a adus doliu nu numai în multe familii boeresti din România, dar lovește crunt și distinsa familie clujană a doamnei văd. Ana Alexiu Popp n. de Lemény, a cărei fiică o ținea în căsătorie decedatul.

Sincerele noastre condolențe!

— În Utvin a încetat din viață Victor Russu, paroch, în 25 Iulie (7 August) a. c. la 8 oare a. m. în al 48-lea an al etății sale și în al 23-lea an al preoției. În mormântarea a avut loc ieri. Pe răposatul îl deplâng văd. Maria Russu, mamă, văd, Emilia Russu, soție. Victoria m. Magdu, Ioan, fi. Augustin Russu, jude de tribunal în penz., frate. Dr. Victor Mervea, Lucia Magdu, nepoți. Liviu Magdu ginere.

O misiune svedeză la București. În curând va sosi în București o misiune militară suedeză compusă din mai mulți ofițeri superiori, cari vor vizita instituțiile militare din România.

Ajutoare pentru învățaceii de meserii. Din fundațiunea >Vasilii Rațiu din Căpâlna inferioară< se publică concurs nou cu termen până la 15 August la 2 ajutoare de câte 30 cor. pentru învățaceii de ori-ce meserie.

Grimă pentru un automobil. Miercuri seara, la oarele 8, s'a comis în apropiere de Viena, un atentat misterios asupra lui Heinrich Krause, proprietarul unui depozit de biciclete și automobile. De câțva timp, 2 necunoscuți veneau regulat pe la Krause și-și exprima dorința că vor să cumpere un automobil, dar niciodată nu căzura la învoială. În ultima zi, indivizii aceștia propuseră lui Krause să facă cu dânsii o că-

momentul acela n'am știut nimic. M'am temut.

Femeia m'a agrăit:

— Ah, d-le, mi-ai putea face un mare serviciu! Am voit să-i răspund, dar nu puteam scoate o vorbă din gură.

Femeia m'a agrăit din nou:

— Veți face-o? D-ta mă poți mântui, mă poți vindeca. E grozav ce sufer. Grozav, ah, grozav.

S'a așezat încetinel pe scaun și se uita la mine:

— O faci?

Cu capul i-am făcut semn, că da, căci gâtul mi-era încă tot strins fără a putea scoate un glas. Femeia mi-a întins apoi un peapăn de os de pește și zise tremurând:

— Peapănă-mă, ah, peapănă-mă. Aceea mă va vindeca. Trebuie să mă pepteni. Privește-mi capul... Ah, cât sufer; și părul mă doare!..

Părul lung și despletit îi ajungea până în pământ.

Pentru ce i-am împlinit dorința? Pentru ce i-am prins părul negru și peptenul cu mâna-mi tremurătoare, căci aceea a atingere a deșteptat în mine simțul, ca și când m'aș fi atins de un șarpe? Nu știu, pentru ce am făcut aceasta.

lătorie de »incercare« în automobilul pe care îl târguiau. Ajungând la o depărtare mare de oraș, Krause spuse tovarășilor săi de drum că ar fi nimerit să se întoarcă în oraș. În momentul acela, unul din necunoscuții aceia îl lovi cu putere în spate. Krause se ridică atunci în picioare. Dar n'apucă să pronunțe o vorbă și un glonte de revolver îi străbătu pieptul. Șoferul îngrozit de cele ce văzuse, opri îndată automobilul și ridică pumnii, gata de luptă. Necunoscuții își pierdură atunci curajul, săriră iute din automobil și o luară razna pe câmp. Șoferul puse iute în mișcare automobilul și cu stăpânul său grav rănit se îndreptă spre secția de jendarmi, unde reclamă cazul și apoi Krause fu transportat la spital. E foarte probabil că cei doi necunoscuți voiau să intre în posesia automobilului, prinuciderea proprietarului și șoferului.

Negrii convertiți la religia gr. or. Din Iași se anunță, că arhimandritul Evghenie Ungureanu, superiorul capelei române din regiunea Assa (Canada) într-o scrisoare ce o trimite unui călugăr spune, că de curând a mai convertit la creștinism 3 Negri.

Frica de pedeapsă. Infanteristul Ioan Vargha din regimentul 2 de infanterie (comp. 6), care e staționat pe timpul manevrelor în frunțașă comună Săliște de lângă Sibiu s'a amoretat foc într-o frumoasă Sălișteancă. În noaptea spre Luni, furișându-se din cuartirul său și voind să-și vadă pe adorata inimă, a fost prins în locuința ei. În ziua, în care era să se facă arătarea la regiment, bietul Varga a preferit de frica pedepsei să-și tragă un glonte în gură, care i-a străbătut prin scărișor, Nenorocitul infanterist zace acum în spitalul din Sibiu, unde se luptă cu moartea.

O crimă misterioasă. În gara Marsilia s'a găsit Miercuri într'un cuțar cadavru unei femei tăiat în mici bucățele. Soțul Gould, cari înregistraseră acest cuțar la Montecarlo au fost arestați. Se zice că victima este o suedeză numită Ema Liewey. Soțul Gould, cari locuiau la Montecarlo de mai mulți ani într-o elegantă vilă, declară că victima era la dânsii în vizită când un tînăr a intrat în cameră strigând: Miserabilo! M'ai ruinat!, și ucizând-o cu o lovitură de cuțit. Pe urmă ar fi fugit. De teama de a nu fi considerați ca omorători ei au tăiat cadavru în mici bucăți, și l'au băgat într'un cuțar. Poliția crede că soțul Gould au ucis pe suedeză, care avea bijuterie prețioasă. De altă parte se crede că a fost arestat la Montecarlo un oare care Burke, bănuț de a fi asasinat pe această suedeză, al cărei nume adevărat ar fi Theresia Williams.

Un candidat de avocat află aplicare de la 1 Septembrie a. c. în cancelaria subscrisului în Alba-Iulia. Condițiile să se comunice în scris. *George Filip*, avocat.

Teatru în Sebeșul-săsesc.

Odinioară mise părea că prin atributul »săsesc« i se face o nedreptate orașului Sebeș, pe care impulsivitatea trainică al poporului român îl cucerește tot mai mult.

Astăzi însă suntem lipsiți în mare parte de această părere, când vedem, cum clasa conducătoare e atât de învrăbită, încât manifestările mai înalte ale unei vieți sociale rînd pe rînd au degenerat, apoi au dispărut aproape cu totul —; când Se-

Simțul ăsta până astăzi mi-e în deget și tremur de câte-ori mă gândesc la el.

Am peptănat-o. Nici eu singur nu știu, cum am tractat cu păru-i rece ca ghița. I-am aranjat și am împletit-o. Femeia a oftat lung, și-a plecat capul. Se vede, că i-a căzut bine.

Apoi mi-a zis: »Mulțumesc«, mi-a luat peaptnul din mână și a dispărut prin ușa pușin crăpată, pe care o zărisem la sosirea mea.

Rămas singur, eram ca unul deșteptat dintr'un vis îngrozitor. În fine mi-am venit în ori; am năvălit la fereastră, și cu o putere plină de ură sălbatică i-am spart tablele.

Potop de raze au pătruns înlăuntru. M'am grăbit spre ușă, pe unde a ieșit femeia. Ușa era închisă. Acum imboldul scăpării m'a cuprins, ca pe câmpul de bătaie. Am apucat cele două pachete de pe masă; am năvălit din casă, săriam câte patru treptele scării, am ieșit la aer liber, și când mi-am văzut calul, cu o săritură am fost pe el și m'am depărtat în galop. Nici nu m'am oprit până'n Rouen, la locuința mea. Am dat servitorului frânele, și m'am închis în casă, să cuget. — O oră întreagă mi-am cercetat sufletul: n'a fost oare numai o închipuire? Era aproape

beșul, care, — având din 7 mii de locuitori 5 mii de Români de cei mai mândri și destulă albăstrime »în frunte«, — ar putea, ar trebui să aibă o librărie, dacă nu și o tipografie românească, ar putea, ar trebui să aibă o bibliotecă publică românească, ba, dacă s'ar fi lucrat altcum, și nădejdea unei școale medii; în acest Sebeș cu jur compact românesc nu se ține adunare de protestare împotriva atentatului lui Apponyi, nu se sprijinește în deajuns apostolia lui Z. Bărsanu, încât acesta nu ne-a mai cuprins în programa turneului său, și ceea ce caracterizează mai bine starea de enervare a Sebeșului, — în zadar ai cerca să găsești acum în Sebeș ceea ce are ori ce localitate română mai de seamă: o sală, unde să afli presa română.

Dar despre aceste stări triste și despre pricinuitorii lor vom vorbi, dacă va fi de lipsă ori oportun, — la toamnă. Acum să satisfacem titlului.

Un grup drăgălaș de tinere și tineri, cari, afară de vre-o 2--3, frecventează școale medii străine au format o republică tînără de diletanți călăuziți mai mult de-o rară însușire, decât de pătrundere estetică, și au reprezentat Duminecă în 4 August n. »Sărăcica« lui Teoch. Alexi și »Geloșii« localiz. de N. P. Petrescu.

Și dacă considerăm mulțimea de împrejurări nefavorabile, între cari au jucat de astădată acest ansamblu, trebuie să mărturisim că, succesul, ce l'a avut la producțiunea aceasta, ne-a uimit.

Căci a lucra în lipsa ochiului precept al regisorului, care, să disciplineze, să acomodeze temperamentele, să cizeleze, să armonizeze; a folosi, după ce ai studiat tot la străini, o scriere mai mult strigătoare la ceriu decât la pământ a lui Th. Alexi și una, a cărei bohemerie (»alte Burschenherrlichkeit«) abia poate fi înțeleasă, necum simțită de Român; mai departe a lucra și cu oameni, cari nu numai nu se aprofundează în spiritul întregii acțiuni, ci nici rolul propriu nu-l pătrund în deajuns, — am văzut unii însemnându-și numai cuvintele finale ale antevorbitorului, — și totuși a îndestula un public ales și peste așteptare numeros, se întâmplă rar. Și asta s'a întâmplat de astădată în Sebeș.

Un ajutor nu tocmai mic la reușita aceasta a dat și d-l Tit Morar, declamând la sfârșitul programei proprio motu »Oltul« și »Dorința« lui Goga c'o comunicativitate, c'o intimitate captivătoare. Nu înțelegem de ce șovăiește acest talent de a face uz de stipendiul Fondului de Teatru.

Ar urma să-i criticăm pe diletanți mai în detalii; însă fiindcă pentru mulți dintre ei acesta a fost începutul, care de multe ori înșală, și fiind și pregătirea producțiunii cam pripită, vom face-o asta cu altă ocazie.

Dar un lucru îl putem totuși încerca: să-i înșirăm provizoric după talent și energie într-o serie dinamică descrescândă, rezervându-ne dreptul de-a face în viitor schimbările ce se vor impune.

La »Sărăcica«: Dănilă Androne, Anuța Stricat, Veturia Tecău, Ioan Opincar, Veturia Oprîța, Petru Chirca.

La »Geloșii«: Lucreția Santeiu, Ioan Cușuță, Avram Vintilă, Ana Androne, Petru Chirca.

Bilanțul petrecerii e mulțumitor. Brutto: 177 cor., netto: 30 coroane, cari ar fi bine să se întrebuițeze la fondarea unei biblioteci teatrale.

să mă îndoesc, când privirea mi-a căzut pe piept. Haina mi-era plină de fire de păr femeiesc lung înfășurat pe nasturi.

L'am adunat câte unul cu mâinile tremurătoare. Apoi mi-am chemat servitorul. Eram într-o stare cu mult mai îngrijată, decât să mă fi putut duce la prietinel meu. Dar voiam să mă și cuget, la ce voiam să-i spun. I-am trimis epistolele cu servitorul. Mi-a mulțumit în câteva cuvinte și a întrebă mult de mine. I-a spus, că sunt rău, că am căpătat insolăție și alte multe: prietinel era îngrijorat.

A doua zi de dimineață m'am grăbit la el, să-i spun totul. Nu era acasă. În presară se depărtase și nici nu s'a mai întors. Nici nu l'am mai văzut. Am înștiințat poliția. Pe prietinel meu l'au căutat peste tot; zadarnic, nu i-au dat de urmă.

Castelul l'au căutat cu de-amănuntul. N'au aflat nimic bănuitor. Nimic nu arăta, că o femeie s'ar ascunde acolo. În fine au încheiat cercetarea, căci nu-i putea da de sfârșit. Și de atunci au trecut 56 de ani, și nici acum n'am aflat nimic.

Brașov, în August 1907.

Tradus de
I. Lupan,
stud. în drept

Au suprasolvit: Domnii: Aldea, senator 1 cor. 40 bani. Octavian Andreiu, 60 bani. Petru Androne jun., 1 cor. Alexandru Dobrescu, medicinist 1 cor. Aurel Dobrescu, medicinist 1 cor. Gh. Fărcaș, 40 b. Goia, contabil 40 b. Dr. Dionisie Moldovan, avocat 1 cor. 80 b. Tit Morar, teol. abs. 60 bani. D-na Z. Murășan, 40 b. Domnii Zevedeiu Murășan, 1 cor. 40 b. N. N. 20 b. Ghiță Tătar, contabil 1 cor. 40 b. Mai mulți liceani, câte 20 bani.

În fine mai amintesc că s'a constituit un comitet dintre studenți, care să invite trupa lui Z. Bărsan să folosească o lacună din programa sa pentru a juca și în Sebeș; și apoi sperăm că pe viitor, Sebeșul nu va mai lipsi din programa originală a turneului Bărsan.

Sebeș, 6 Aug. 1907.

Aurel Dobrescu,
medicinist.

ULTIME STIRI.

București. 9 August. Regele și regina vor pleca peste două săptămâni la Friburg. Plecarea e fixată pentru 8 August v. Principii Ferdinand, Maria și Carol vor pleca Sâmbătă 28 c. v. la Kreutznach, unde principele Carol va urma o cură. Săptămâna viitoare principele Elisabeta, Maria și micul principe Nicolae vor pleca la Constanța.

Constantinopol. 9 August. Cu ocazia cercetărilor privitoare la atentatul în potrivă lui Cristici, fiul natural al lui Milan, despre care s'a relatat la timp, a fost interogată la locuința ei, de către poliția secretă Artemisa Cristici, mama lui George Cristici. Cu această ocazie ea a produs înaintea autorităților polițienești un manuscris al regelui Milan, prin care acesta mărturisește că George Cristici este fiul său și că-l recunoaște ca atare legitimându-l. Artemisa Cristici a fotografiat documentul acesta în mai multe exemplare, pe care le va trimite tuturor cabinetelor din Europa pentru a legitima astfel dreptul lui George Cristici la tronul Serbiei. Cercurile diplomatice din capitala Turciei au și fost înștiințate de conținutul acestui document și se ocupă de el în mod foarte serios.

Tanger, 9 August. Banca Statului dela Casablanca a fost pradată în noaptea de 6 August st. n. S'a furat suma de 60.000 pesetas.

Tanger, 9 August. Cruciaștorul »Duschayla« a bombardat eri orașul Mazagan, prefăcând în ruine o bună parte a orașului. Clădirea consulatului a rămas neatinsă. Europeanii s'au refugiat pe vasele de războiu.

Paris, 9 August. La ministeriul de externe sosesc știri neliniștitoare din Maroc. Cartierul evreesc din Casablanca a fost incendiat și numeroși evrei uciși. În port se află acum 6 vapoare de războiu franceze și spaniole. Spaniolii și francezii aliați au debarcat până acum 1500 mateloți. Europeanii se află în siguranță, refugiați la consulat și pe vapoarele de războiu.

Petersburg, 9 August. Țarul a aprobat hotărîrea consiliului de miniștrii pentru crearea unei noi universități. Universitatea va fi înființată la Saratov și va cuprinde 5 facultăți: drept, medicină, filologie, științe și fizico-chimie.

Berlin, 9 August. Din Moscova se anunță, că la școala tehnică imperială s'a descoperit o fabrică de bombe.

Haga, 9 August. În fața membrilor conferinței dela Haga au apărut deputațiunile națiunilor prigonite, cu plângerile lor. O deputațiune armeană din Paris s'a plâns că Turcia nu se ține de obligațiile luate prin tratatul dela Paris. Propunerea cu privire la limitarea armamentelor va fi supusă conferinței în viitoarea ședință.

Arestarea unei bande de falsificatori Astăzi a fost arestată în Brașov o bandă de falsificatori, cari fabricau bancnote de 20 cor. 2 persoane au fost arestate.

Bibliografie.

A apărut »Economia câmpului« de George Pop de Băsești, o disertațiune foarte instructivă și folositoare, premiată de despărțământul sălăgian al »Asociațiunii« cu 6 galbeni. Ediția a II-a amplificată și întregită. Prețul unui exemplar 20 bani. Cluj. 1907. Tipografia »Carmen« Petru P. Baritiu.

În institutul grafic »Minerva« a apărut »Popasuri vânătoarești« de Ion Bărsanul pe 205 pagini formatul octav mare prețul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu Brașov.

Nestor Urechii: »In Bucegi« (Narațiune) Format octav mare pagini 285 prețul 1 cor. 50 plus 20 porto.

Ludovic Dauș: »Doamna Oltea« (Mama lui Stefan cel mare) poem dramatic în versuri. Musica de d-l D. G. Chiriak. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului național din București în seara de 19 Noemvrie 1904 la reprezentăția de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui Ștefan cel mare. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: »Rușii și Românii« c'o prefață de N. Iorga. Prețul cor. 1.50.

N. Iorga: »Negotul și meșteșugurile în trecutul românesc«. Prețul cor. 2.50.

»Doamne ajută-ne«. Schițe din popor de Romulus Cioflec, à 2 coroane plus 10 bani porto. A se procura prin librăria A. Mureșianu.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

»Călăuza stațiunilor balneare« de Aurel Scurtu. Prețul 1 cor. 50 fl. plus 20 bani porto.

Diverse.

Omul maimuță. Profesorul german Klaatsch a făcut de curând o descoperire însemnată în domeniul evoluției, care leagă pe omul propriu zis de maimuța antropoidă. Acest savant a studiat în nordul Australiei, în regiunea dintre râurile Daly și Victoria, o rasă de indigeni cari, păstrând multe din caracteristicile principale maimuțelor, sunt fără îndoială adevărați oameni.

Indigenii aceștia sunt acoperiți de un păr lung pe toate părțile corpului, în afară de obraz, palmele mâinilor, tălpile picioarelor și partea din jurul șalei.

Palma mâinei este, păstrându-se proporția — căci rasa aceasta este foarte scundă — de mărimea tălpei piciorului omului alb.

Degetele sunt proporțional mici și unite în parte printr-o piele.

Degetul cel mare este foarte scurt așa că nu ajunge până la înălțimea bazei celorlalte degete; pe lângă aceasta, degetul cel mare nu se poate mișca în latul palmei, așa după cum se mișcă la omul civilizat.

Degetul cel mare la această rasă se aseamănă în totul cu degetul mare a antropoidelor înaintate, cum sunt cimpanzul și Gorila.

Picioarele au aceeași formă ca și mâinile, putând servi întocmai ca și dânsule, și fiind dotate cu aceeași agilitate pentru urcat în pomi.

Degetul cel mare este la maimuță semnul cel mai important despre legătura sa cu omul, dar lipsa de dezvoltare a acestui deget arată pe de altă parte prăpastia, care o separă de geniul omenească.

Fruntea acestor indigeni este foarte îngustă, și arcada sprâncenelor, foarte pronunțată, acopere în întregime ochii, pe când falca inferioară este excesiv de preliminară.

Nasul turtit se lărgește mult spre frunte având nările deschise înainte.

Vorba lor este nearticulată și compusă din strigăte și urlete asemănătoare cu acele ale maimuțelor.

Copiii sunt acoperiți până la vârsta de zece ani, cu o blană foarte moale, care dispăre la acea epocă, pentru a fi înlocuită de părul cel aspru al maimuțelor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branisco

Banca Națională a României. Situatiune sumară.

1906		1907	
22 Iulie.	A c t i v :	14 Iulie.	21 Iulie.
102.226,211	Reser. metal. aur 78469776	112.261,949	112.064,776
1.589,435	Trate aur 33595000	1.474,590	1.454,182
53.529,807	Argint și diverse monede	72.501,130	70.273,496
30.129,963	Portofoliu Român și străin.	32.718,761	33.266,964
11.999,924	*Impr. contra efec. publice 10384350	11.999,924	11.999,924
14.801,390	" " " " în cont-corent 22882614	15.806,084	15.806,084
2.908,324	Fonduri publice	3.253,121	3.253,121
5.767,346	Efectele fondului de rezervă	5.893,139	5.893,152
603,554	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	637,859	637,863
244,895	Imobile	176,050	184,863
95.462,225	Mobilier și Mașini de Imprimerie	109.438,474	109.049,274
13.773,444	Cheltueli de Administrațiune	22.439,280	24.311,198
24.411,873	Depozite libere	24.469,105	24.107,680
357.447,388	Conturi curente	413.069,466	412.302,577
	Conturi de valori		
	P a s i v :		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
21.373,442	Fond de rezervă	23.051,453	23.051,453
3.222,588	Fondul amortis. imob. și material	3.473,646	3.473,646
223.535,760	Bilete de Bancă în circulațiune	262.884,940	262.438,000
1.646,498	Profituri și perderi	2.077,070	2.077,070
206,875	Dobânzi și beneficii diverse	143,883	213,134
85.267,225	Depozite de retras	109.438,474	109.049,274
10.195,000	Conturi curente	—	—
357.447,388	Scontul 5%	413.069,466	412.302,577
	* Dobânda 5%		

Prețurile cerealelor din piața Brașov. Din 9 August 1907

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor. fl.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos.	19 —
"	Grâu mijlociu	18 —
"	Grâu mai slab	17 —
"	Grâu amestecat	16 —
"	Săcară frumousă	13 —
"	Săcară mijlocia	12 —
"	Orz frumos	11 —
"	Orz mijlociu	10 —
"	Ovăș frumos	8 —
"	Ovăș mijlociu	7 —
"	Cucuruz	11 —
"	Mălaiu (meiū)	10 —
"	Mazăre	22 —
"	Linte	60 —
"	Fasole	19 —
"	Sămēnță de in	22 —
"	Sămēnță de cânepă	19 —
"	Cartofi	3 —
"	Măzărache	—
1 kilă	Carne de vită	1 28
"	Carne de porc	1 36
"	Carne de oerbec	— 96
100 kil.	Său de vită prospēt	40 —
"	Său de vită topit	62 —

Cursul pieței Brașov

Din 7 August n. 1907.

Bancnote rom. Cmp.	18.96	Vënd.	19 —
Argint român	18.80	"	18.84
Lire turcesci	21.50	"	21.60
Scris. fonc. Albine 5%	100.—	"	101
Ruble Rusesci	2.53	"	2.58
Napoleondori.	18.94	"	19.—
Galbeni	11.20	"	11.45
Mărci germane	117.20	"	117.30

Cerința principală a frumșetii este Teintul frumos.

Fie-care Damă îl pōte avea folosind

MARGIT-CRÈME

a lui FÖLDES.

Margit-Crème este un cosmetic fin, cu miros plăcut, imprimată peieii îndată o molētată ca catifeaoa, în 10 zile se schimbă pielea perfect și dispar fără urme piștruiile, petele de ficat și ori-ce necurățenie de pe față.

Un avantaj are Crème acēsta, că nu acopere pielea cu grāsime, nu o face lucie ca alte creme, din contră dispare lustru pielei ca și pudra, și în urma acēsta se pōte folosi și peste ȃi. Hrărește pielea, căștigând o freschēță ca de copil și molētată ca catifeaoa.

Are avantaj important, că nu conține argint viu său plumb, prin urmare este nevătămătore.

Prețul: un borean mare cor. 2.—, mic C. 1. Margit-Săpun — 70 b. Margit-Pudră C. 120 b. Margit-Pasta de dinți C. 1. Apa de obraz C. 1.

Produsent: **Clemens v. Földes** farmacist în ARAD.

Comande de 6 Cor. se trimt franco. Se capătă la farmaciile: Jul. Hornung, Emil Jekelius, Fr. Kelemen, V. Klein, Rud. Kugler, Eugen Neustädter, H. Obert, V. Roth, Franc. Stenner, Teutseh & Tartler drug. în Brașov, și la farma. Kernel Demeter în Orăștie. B.

Primul atelier românesc de spălat și călcat în Brașov.

— AVIZ! —

Subscrisa am onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și streinătate, că în atelierul meu de **spălat și călcat,**

se spală tot felul de haine de vară

pentru Dame, Bărbați și Copii cât de fine, precum și rufărie, gulere, manjele și altele, asemenea și trusouri pentru mirese cu

Prețuri foarte ieftine.

Rog deci pe On. public a mă cerceta cât mai mult, spre a se convinge de acuratețā și prețurile reduse, ce le fac.

Cu distinsă stimă

Văduva Maria Cacâz,

Strada Măcelarilor Nr. 3.

Droguerie medicinală

a lui

C. H. NEUSTÄDTER,
BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstadt).

Magazinul cel mai bogat și bine asortat în Brașov:

Sirup de smeură de munte

aromatic, natural,

cu garanție recomandă foarte ieftin

Trimiteri cu poșta în fiecare zi.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provēdut cu cele mai bune mijlōce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tōte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Couverts, în toltă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugām a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Gazeta „Transilvaniei“ cu numărul ȃ 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

De vânzare

o grădină

în mărime de 170 □ m. c. potrivită pentru clădire de Vilă în Brașov pe Curmătură Nr. 3.

Tot acolo este de vânzare sau de închiriat **o Vilă nouă.**

Informații să pot lua dela D-l

Márton József,

2955,2-3.

Strada Porții Nr. 54.

Avis!

Avem onoarea a aduce la cunoștința On. public, că am mărit **Atelierul nostru** de

Legătorie de cărți și Galanterie

introducând și confecționare de cartonage (Cutii). Prin așezarea de 6 mașini auxiliare suntem în stare a corăspunde tuturor cerințelor și a preintimpina concurența externă.

Comande din afară se vor efeptui prompt.

Ne rugām de sprijinul Onor. public, și sperām că vom fi onorați cu comande semnām

Cu toată stima

Niesner & Podek,

Atelier de legătorie de cărți, galanterie și cartonaj,
Brașov, Târgul cailor nr. 11.

2939,3-3.